

OBSAH

ÚVOD	11
1 HISTORIE A POJEM PEDIATRIE	13
2 RŮST A VÝVOJ DÍTĚTE	15
2.1 Období novorozenecké	15
2.2 Období kojenecké	17
2.3 Období batolivé	17
2.4 Předškolní věk	18
2.5 Školní věk	18
3 ONEMOCNĚNÍ NOVOROZENCŮ	19
3.1 Asfyktický syndrom	20
3.2 Rozštěpové vady	20
3.3 Poranění novorozenců	20
3.4 Žloutenky novorozenců	21
4 ONEMOCNĚNÍ DÝCHACÍHO SYSTÉMU	22
4.1 Kašel	22
4.2 Dušnost	23
4.3 Cyanóza	23
4.4 Nemoci horních dýchacích cest	23
4.4.1 Zbytnění adenoidních vegetací	24
4.4.2 Laryngitis acuta	25
4.4.3 Tracheitis acuta (zánět průdušnice)	25
4.5 Onemocnění dolních dýchacích cest	25
4.5.1 Bronchitis acuta	26
4.5.2 Bronchitis obstructiva	26
4.5.3 Bronchiolitis acuta (zánět průdušinek)	26
4.5.4 Bronchitis recidivans	27
4.5.5 Bronchopneumonie (zánět plic)	27
4.5.6 Atektáza	28
4.5.7 Emfyzém	29
4.5.8 Bronchiektázie	30
4.5.9 Cystická fibróza (mukoviscidóza)	31
4.5.10 Pleuritidy (záněty pohrudnice)	32
4.6 Astma bronchiale (průdušková záducha)	33
5 ONEMOCNĚNÍ OBĚHOVÉHO SYSTÉMU	35
5.1 Vrozené vady srdeční	35
5.1.1 Vrozené vady srdeční bez cyanózy	37
5.1.1.1 Stenóza arterie pulmonalis	37
5.1.1.2 Stenóza aorty	37
5.1.1.3 Koarktace aorty	37
5.1.1.4 Zdvojený aortální oblouk („arcus aortae duplex“)	38

5.2 Srdeční vady levoprávého zkratu	38
5.2.1 Defekt síňové přepážky	38
5.2.2 Defekt komorové přepážky	39
5.2.3 Otevřená tepenná dučej (Ductus arteriosus Botalli)	39
5.3 Vrozené vady pravolevého zkratu (cyanotické)	39
5.3.1 Transpozice velkých tepen	39
5.3.2 Fallotova tetralogie	40
5.3.3 Atrézie trojčípé chlopně	40
5.4 Získaná onemocnění srdeční	41
5.4.1 Chlopňové vady	41
5.4.1.1 Stenóza mitrální chlopně	41
5.5 Kardiomyopatie	42
5.5.1 Myokarditis	42
5.5.2 Perikarditis	42
5.5.3 Infekční endokarditis	43
5.6 Arytmie	43
5.6.1 Paroxysmální tachykardie	44
5.6.2 Poruchy síňokomorového převodu	44
5.7 Ortostatická labilita	45
5.8 Hypertenze	45
6 REVMATICKÁ ONEMOCNĚNÍ	47
6.1 Juvenilní idiopatická artritida	47
6.2 Juvenilní spondylartropatie (ankylozující spondilitida)	48
6.3 Akutní revmatismus	49
6.4 Systémový lupus erythematoses	50
6.5 Dermatomyositis	50
6.6 Juvenilní sklerodermie	51
7 ONEMOCNĚNÍ KREVŇÍ	52
7.1 Anémie	52
7.1.1 Anémie z nedostatku železa	53
7.2 Hypoplastické anémie	54
7.2.1 Vrozené hypoplastické nebo aplastické anémie	54
7.2.2 Získané aplastické nebo hypoplastické anémie	54
7.3 Anémie ze zvýšených ztrát	54
7.3.1 Anémie z extravazálních ztrát (posthemoragické)	54
7.3.2 Anémie z intravaskulárních ztrát – hemolytické	55
7.4 Polyglobulie	55
7.5 Choroby bílé krevní řady	56
7.5.1 Leukopenie a leukocytóza	56
7.5.2 Hemoblastózy – leukemie	57
7.5.2.1 Akutní lymfoblastická leukemie	57
7.5.2.2 Akutní myeloidní leukemie	58
7.5.2.3 Chronická myeloidní leukemie	58
7.5.2.4 Myelodysplastický syndrom	58

7.6	Krvácivá onemocnění	59
7.6.1	Anafylaktoidní purpura	59
7.6.2	Poruchy krevních destiček	59
7.6.2.1	Trombocytopenie	60
7.7	Diseminovaná intravaskulární koagulopatie	60
7.8	Hemofilie A či B	60
8	ONEMOCNĚNÍ MOČOVÉHO SYSTÉMU	62
8.1	Vrozené anomálie močového systému	63
8.1.1	Vezikoureterální reflux	63
8.2	Infekce močového systému	64
8.2.1	Pyelonefritida	64
8.3	Glomerulonefritidy (zkráceně nazývané též nefritidy)	65
8.4	Nefrotický syndrom	66
8.5	Obstrukční uropatie	66
8.6	Hydronefróza	67
8.7	Tubulární poruchy (tubulopatie)	67
8.8	Diabetes insipidus renalis	68
8.9	Selhání ledvin (urémie)	68
9	PORUCHY VÝMĚNY LÁTEK A ENERGIE	70
9.1	Poruchy výměny energie	70
9.1.1	Obezita	70
9.1.2	Hubenost	72
9.2	Poruchy metabolismu cukrů	72
9.2.1	Diabetes mellitus (cukrovka)	72
9.2.2	Glykogenózy	74
9.2.3	Mukopolysacharózy	74
9.3	Poruchy metabolismu tuků	74
9.3.1	Lipidózy	74
9.4	Poruchy metabolismu bílkovin	75
9.4.1	Fenylketonurie	75
10	ONEMOCNĚNÍ ENDORINOLOGICKÁ	76
10.1	Neurohypofýza	76
10.1.1	Poruchy tvorby a sekrece růstového (somatotropního) hormonu	77
10.1.1.1	Hypofýzární nanizmus (porucha růstu)	77
10.2	Thyreopatie	77
10.2.1	Hypothyreóza	77
10.2.2	Hypertyreóza	78
10.3	Poruchy příštítných tělísek	78
10.3.1	Hypoparathyreóza	78
10.3.2	Hyperparathyreóza	79
10.4	Poruchy funkce nadledvin	79
10.4.1	Addisonova choroba	80
10.4.2	Akutní nedostatečnost kůry nadledvin	80
10.4.3	Nadměrná činnost kůry nadledvin (hyperfunkce)	80

10.5 Poruchy dřeně nadledvin	81
10.6 Poruchy činnosti gonád	81
10.6.1 Pubertas praecox	81
10.6.2 Pubertas tarda	82
10.6.3 Hypogonadismus	82
10.7 Poruchy neurohypofýzy	82
10.7.1 Diabetes insipidus	82
11 CHOROBY ZAŽÍVACÍHO SYSTÉMU	84
11.1 Dysfagie a poruchy polykání	84
11.2 Zvracení a regurgitace	84
11.2.1 Acetonemické zvracení	85
11.3 Bolesti břicha	85
11.4 Průjem	85
11.5 Obstipace	86
11.6 Meteorismus	86
11.7 Vrozené anomálie	86
11.7.1 Roštěpy orofaciální oblasti	86
11.7.2 Atrézie jícnu	86
11.7.3 Tracheoezofageální přístěle	86
11.7.4 Pylorostenóza	87
11.7.5 Megacolon congenitum – Hirschsprungova nemoc	87
11.7.6 Gastroezofageální reflux	87
11.8 Akutní afekce zažívacího systému	88
11.8.1 Apendicitis acuta	88
11.8.2 Ileus	88
11.8.3 Pankreatitis (zánět slinivky břišní)	88
11.8.4 Ulcerózní kolitida	89
11.8.5 Crohnova choroba	89
11.9 Vředová choroba žaludku a dvanáctníku (ulcus ventriculi et bulbi duodeni)	89
12 MALABSORPČNÍ SYNDROMY	91
12.1 Coeliakie	91
12.2 Alergie na bílkoviny kravského mléka	92
12.3 Deficit střevních disacharidáz	92
13 AVITAMINÓZY A HYPOVITAMINÓZY	94
13.1 Hypovitaminóza A	94
13.2 Hypovitaminóza C (skorbut)	94
13.3 Hypovitaminóza D (rachitis)	95
13.4 Hypovitaminóza K	96
13.5 Hypovitaminózy skupiny B	96
14 PUBERTA A DOSPÍVÁNÍ	97
14.1 Psychické změny v době dospívání	97
14.2 Mentální anorexie	98
14.3 Enuréza	99

15 INFEKČNÍ NEMOCI	100
15.1 Průjemová onemocnění	100
15.1.1 Salmonelózy	101
15.1.2 Břišní tyfus a paratyfus	101
15.1.3 Úplavice (dysenterie)	102
15.2 Kožní infekce	102
15.2.1 Varicella (plané neštovice)	102
15.2.2 Pátá exanternová nemoc (megalerythema infectiosum)	103
15.2.3 Šestá exanternatická nemoc (Exanthema subitum)	103
15.2.4 Spála (skarlatina)	103
15.3 Infekce nervového systému	104
15.3.1 Meningitis acuta	104
15.3.2 Klíšťová encefalitida	105
15.3.3 Lymeská borrelióza	105
15.4 Hepatitidy	106
15.5 Infekce dýchacího systému	106
15.5.1 Černý kašel (pertusis)	106
Literatura	109